

Ne vedd el, amit nem adhatsz

VISSZHANG - LVII. évfolyam, 5. szám, 2013. február 1.

Sausic Attila *Csipetnyi bőr* című írása (ÉS, 2013/2., jan. 11.) a csecsemőkori körülmetélés betiltásáról folyó németországi vitát ismerteti. Ez a tiltás egyet jelentene azzal, hogy a zsidó és a muzulmán vallás egyik alapparancsának teljesítését tiltják be. A vita ismertetése során azt írja, hogy Mózes könyvének körülmetélésre vonatkozó törvénye „igen korán ellenvetésre talált”, és Pál „esszenciális érvelésére” hivatkozik. Vajon a cikkíró ne tudna róla, hogy Pál, bár származására nézve zsidó volt, a keresztény vallást alapította meg? Amikor tehát Sausic a körülmetéléssel szemben Pállal érvel, olyan valakivel érvel, aki számára a zsidó vallás megmaradása – enyhén fogalmazva is – közömbös volt. Természetesen egy zsidó mint zsidó is elgondolkozhat azon, amit Pál mond – és könnyen lehet, hogy sokkal árnyaltabb végeredményhez jut, mint Pál –, de hogy a körülmetélés *zsidó rítusának* értékelésénél Pálra hivatkozni kifejezetten a zsidó vallás elleni támadás, ezt érzékelnie kellene annak, aki a témával foglalkozik.

Sausic Attila ismerteti a német parlament döntését, amely szerint arról rendelkezik, hogy a szülők csak a körülmetélés veszélyeiről kapott állami felvilágosítás után és csak orvosi úton metéltethetik körül gyermekeiket. A törvény vallási része ennél árnyaltabbnak tűnik, de erről olyan valaki illetékes ítéletet mondani, aki a dolog rituális részéhez jól ért. Sausicnak mindenesetre fel kellene vetnie azt a kérdést is, hogy amit ő állami felvilágosításnak gondol, abba beletartozik-e, hogy a körülmetélés *fontosságáról* is fel kell világosítani a zsidó és a muzulmán vallású németeket. Nem ejt szót arról sem, hogy miért jó az egy országnak, ha lakossága egy része külföldre jár rítusait elvégezni. Vagy otthon majd ezért is felelősségre vonnák őket? Mert kérdéses, hogy ha a törvény valóban csak *orvosi* körülmetélést engedélyezne, nem vezetne-e ez ténylegesen ilyen következményekhez.

De Sausic Attilának az az – egyébként közkedvelt – érve is folytatható, amely szerint csak akkor szabad valakit körülmetélni, ha már maga is döntésképes. Például: egy csecsemő azt sem tudja még eldönteni, hogy ő például akarja-e anyanyelvének azt a német nyelvet, amelyen meg lehetett fogalmazni azt a sok szörnyűséget, amely több millió zsidó kiirtásához vezetett, s amelyen ma arról lehet vitatkozni, hogy szabad-e a zsidóknak és muzulmánoknak a vallásukat korlátozás nélkül gyakorolni. Természetesen tisztában vagyok vele, hogy a német nyelvben van nagyon is erős ellenméreg mindezek ellen. De erről is csak döntésképes fejjel tudunk önálló véleményt alkotni. Ergo Sausic érvelése szerint azzal is várni kell, hogy megtanítsuk a gyerekeknek ezt a nyelvet, amíg majd el nem tudja dönteni, hogy akarja-e épp a németet anyanyelvének. Itt rögtön látszik a Sausic által figyelmen kívül hagyott probléma, hiszen ha nem tud beszélni, véleményt alkotni sem tud, dönteni sem tud a nyelvről. A nyelvet ugyanis, csakúgy mint a vallást, *kapjuk*. És a nyelvvel *együtt kapjuk* a „szavak mérlegelésének” lehetőségét – sőt parancsát – is. (A kifejezés F. Ebnertől, a német nyelv gyógyhatású ellenmérgeinek egyik legtisztább és legtöményebb megfogalmazójától származik.) A vallást is *kapjuk*. Való igaz: ugyanúgy, mint a nyelvet, a megmérgezett, vagy legyünk finomabbak: torz formáival együtt kapjuk. De teljesen abszurd, szűklátókörűség azt gondolni, hogy a körülmetélés torzítja a vallást. A valódi kérdés tehát nem a körülmetélés, hanem az, hogy hogyan választható le a vallásról a sok torz, megcsontosodott, fundamentalista formája. És ez nem jogi kérdés. A német parlament viszont olyan *jogi* döntést hozott, amely megpróbál gátat vetni a zsidó és muzulmán vallás egészének átadása elé, csak megcsonkított formájának átadását engedélyezi előfeltétel nélkül. Márpedig: „ne vedd el azt, amit nem adhatsz”, mondta az anekdota szerint a görög bölcs Nagy Sándornak. A német parlament – még ha Sausicnál kicsit óvatosabban is – olyat akar elvenni a zsidóktól és a muzulmánoktól, amit adni nem tud.

